

## **Gidrometeorologiya xizmatın shólkemlestiriw hám rejelestiriw paninen 2024-2025 oqıw jılı 7-semestri ushın juwmaqlawshı qadaǵalaw sorawları**

1. Gidrometeorologiya xizmatın shólkemlestiriw hám rejelestiriw pániniń izertew obekti hám predmeti
2. Gidrometeorologiya xizmeti qanday strukturalıq bólimlerden ibarat?
3. Tábiyyi ortalıq jaǵdayın baqlawdıń qanday usılların bilesiz?
4. Stacionar baqlaw usılı degende neni túsinesiz?
5. Matematikalıq statistika usılı qay maqsette qollanıladı?
6. Ekspediciya hám eksperiment-laboratoriya usılları degende neni túsinesiz?
7. Atmosfera hawasın qorgaw salasındaǵı ilajlardı qanday mámleket basqarıw shólkemleri atqaradı?
8. Global klimatlıq ózgerisler boyınsha qanday Xalıq aralıq birge islesiwler alıp barılmaqda?
9. Klimatlıq ózgerisler boyınsha Respublikamız aymaǵında qanday is-ilajlar shólkemkestirilip atır?
10. Ózgidromettıń tiykargı waziypaları nelerden ibarat?
11. Atmosferanı úyreniw usılları
12. Dáslepki gidrometeorologik baqlawlar qaysı dáwirlerden baslangan?
13. Topıraqtıń temperaturasını ólshewde qanday ásbaplardan paydalanıladı?
14. Standart meteorologiyalıq maydانشanıń ólshemleri qanday boladı
15. Hawanıń temperaturasını ólshewde qanday termometrler qollanıladi hámde qanday anıqlıq penen ólshenedi?
16. Maǵlıwmatlardı qayta islew hám tele-baylanis global sisteması
17. Gidrometeorologiya xizmatın shólkemlestiriw hám rejelestiriw pániniń maqseti hám waziypaları nelerden ibarat?
18. Ózbekstanda gidrometeorologiya tarawınıń rawajlanıw tariyxı
19. Ózbekstanda gidrometeorologiya tarawı rawajlanıwına úles qosqan alımlar
20. Gidrometriyalıq jumıslar qanday maqsetlerde ámelge asırıladı?
21. Hawa temperaturasını ólshew jumısları qanday alıp barıladı?
22. Milliy Meteorologiyalıq Oraydıń waziypaları qanday?
23. Meteorologiyalıq stansiyalar hám postlardı shólkemlestiriw
24. Stansiya hám post tarmaqlarınıń waziypaları nelerden ibarat?
25. Jáhan Meteorologiyalıq Oraydıń waziypaları qanday?
26. Meteorologiyalıq baqlaw jumısları qanday tartipte alıp barıladı?
27. Gidrometeorologiya xizmeti qanday strukturalıq bólimlerden ibarat?
28. Regional Meteorologiyalıq Oraydıń waziypaları qanday?
29. Gidrologiyalıq stansiyada qanday jumıslar ámelge asırıladi?
30. Tábiyyi ortalıq jaǵdayın baqlawdıń qanday usılların bilesiz?

31. Baqlawlar global sisteması
32. Pútkil dunya hawa rayı xizmetınıń dúziliwi haqqında
33. Standart meteorologiyalıq maydanshanıń ólshepleri qanday boladı
34. Atmosfera jawın-shashınların ólshew jumısları qanday alıp barıladı?
35. Hidrologiyalıq stanciya hám postlardıń qanday razryadları bar?
36. Xalıq aralıq kodlaw sistemaları haqqında jazıń?
37. Operativ stansiyalarda qanday waziypalar atqarıladı?
38. Hawa rayı prognozları qanday dúziledi hám olardıń anıqlıǵı qanday bahalanadı?
39. Prognozlardıń ámel qılıw múddetine qaray qanday túrleri bar?
40. Qısqa hám óte qısqa múddetli prognozlar degende neni túsinesiz?
41. Orta hám uzaq múddetli prognozlar degenimiz ne?
42. Tábiyiy ortalıq jaǵdayın gúzetiw hám qadaǵalaw mámleket sisteması
43. Awıl xojalıǵı ushın meteorologiyalıq maǵlıwmatlardı jetkerip beriw
44. Suw resurslarını qorgaw boyınsha qanday mámleketlik mekemlerdi bilesiz?
45. Puxaralıq aviaciyanı meteorologiyalıq maǵlıwmatlar menen táminlew
46. GMX ekonomikasına tiyisli bolǵan tiykarǵı túsnipler
47. Hidrometeorologiya xizmeti tarawında alıp barılıp atırǵan qanday ilimiy proektlerdi bilesiz?
  48. Xalıq aralıq ilimiy proektlerdiń tarawdı rawajlandırıwdaǵı rolı qanday?
  49. Kárxanani rawajlandırıwdıń ekonomikalıq nızamları
  50. Ózbekstanda GMX sisteması bólimlerinde miynetti shólkemlestiriw
  51. Hidrometeorologiya tarawı qanıgeleri haqqında nızam
  52. Ózgidromet taraw qanıgeleriniń iskerligin rejelestiriw
  53. GMX niń materiallıq-texnikalıq bazası
  54. Hidrometeorologiya tarawı qanıgeleriniń finans-xojalıq iskerligi
  55. Ózbekstanda Hidrometeorologiya xizmeti hám onıń quram dúzilisi
  56. Hidrometeorologiya xizmetinde qorshaǵan oratalıqtı gúzetiw bólimlerini esapǵa alıw máseleleri
  57. Hidrometeorologiyada baqlaw tarawları qanıgelerin klassifikatsiyalaw
  58. Taraw qanıgelerinde shólkemlestirilgen gidrometeorologiyalıq gúzetiw maǵlıwmatları fondini jaratiw
  59. Ózgidromet taraw qanıygeleri esabat hújjetlerin tayarlaw
  60. Ózbekstanda gidrometeorologiya xizmeti (GMX)niń rawajlanıw tariyxı hám onıń quram dúzilisi
  61. Hidrometeorologiya xizmetinde ilimiy-izertlew institutları, oqıw orınlarınıń rolı
  62. Hidrometeorologiya ilim-izertlew institute haqqında nelerdi bilesiz?
  63. Ózbekstanda Hidrometeorologiya xizmetin rawajlandırıwdıń tiykarǵı baǵdarları
  64. Ózbekstan Respublikasınıń atmosfera hawasın qorgaw sisteması
  65. Atmosfera hawasın qorgawda mámleket shólkemleriniń iskerligi

66. Pútkil jáhán hawa rayı xızmetınıń tiykargı strukturalıq bólimleri
67. Atmosfera hawasın tutınıw degende neni túsinesiz?
68. Atmosfera hawasın pataslawshı tiykargı óndirislik obiektler qaysılar?
69. Tábiyyıy jaǵdaydıń pataslanıwın monitoring qılıw jumısları qanday alıp barıladı?
70. Atmosfera hawasın qorgaw barısında qanday standartlar éngizilgen?
71. Atmosferanı baqlawda radiozondlawdıń áhmiyeti
72. Meteorologiyalıq baqlawlardı alıp barıwda qanday kriteriyalar éngizilgen?
73. Gidrometeorologiya xızmetinde áspap-úskeneler menen táminleniwdiń áhmiyeti
74. Gidrometeorologiya xızmetin modernizatsiyalawdıń áhmiyeti
75. Suw derekleri rejimin úyreniwdiń áhmiyeti
76. Suw obektleri rejimin belgileytuǵın gidrologiyalıq elementlerge neler kiredi?
77. Gidrologiyalıq obektlerdiń jıllıq muǵdarların qanday anıqlaymız?
78. Xalıq xojalıǵında gidrometeorologiyalıq maǵlıwmatlardıń ornı qanday?
79. Qawıplı gidrologiyalıq processlerge qaysılar kiredi?
80. Qawıplı meteorologiyalıq hádiyseler qaysılar?
81. Selderdiń xalıq xojalıǵına tásiiri qanday?
82. Qurǵaqshılıqdiń qanday turlerin bilesiz?
83. Hawa temperaturasınıń kóteriliwiniń sebep hám áqibetleri
84. Suwıq urıw hádiysesi qanday júzege keledi?
85. Qar kóshkileriniń aldın alıwda qanday is-ılajlar alıp barıladı?
86. Orta Aziyanıń klimatlıq sharayatı
87. Ózbekstannıń hawa-rayı rejimi
88. Hawa aǵımları degenimiz ne?
89. Orta Aziyada ushırasatuǵın sinoptikalıq processlerge neler kiredi?
90. Klimattıń kontinentallıǵı degenimiz ne?
91. Klimat qalıplesiwine orografiyanıń tásiiri
92. Meteorologiyadaǵı baqlaw múddetleri hám tártıbı
93. Meteorologiyalıq element hám hádiyseler
94. Awıl xojalıǵı ushın meteorologiyalıq prognozlardıń áhmiyeti
95. Hawa-rayı prognozların beriwdegi ayırım qátelikler hám mashqalalar
96. Ózbekstan Respublikası suw balansı
97. Gidrologiyalıq baqlawlarda qanday kórsetkishler ólshenedi?
98. Gidrologiyalıq inshaatlardı joybarlawda nelerge itibar qaratıw kerek?
99. Tábiyyıy ortalıq jaǵdayınıń ózgeriwine tábiyyıy faktorlardıń tásiiri
100. Tábiyyıy ortalıq jaǵdayınıń ózgeriwine antropogen faktorlardıń tásiiri

**Pán oqıtıwshı:**

**staj.oqıt. T.Abdullayev**